

Liedon kaupungin tarkastuslautakunta
Arviointikertomus 2022

Sisällysluettelo

1. Tarkastuslautakunta	2
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät	2
1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työskentely	2
2. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	3
2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	3
Kaupunginhallitus	3
Ympäristöterveyslautakunta	4
Sosiaali- ja terveyslautakunta	4
Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta	4
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	5
Tekninen lautakunta sekä kaavoitus- ja rakennuslautakunta	5
Liedon Vesi	6
Tytäryhteisöt ja muu konserni	6
2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	6
3. Muut toiminnan ja talouden arvioinnit	7
3.1. Tilintarkastuksen raportit	7
4. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	7
5. Yhteenveto	7
Allekirjoitukset	7

1. Tarkastuslautakunta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työskentely

Liedon kaupungin tarkastuslautakuntaan kuuluvat puheenjohtajana Henrik Solin, varapuheenjohtajana Soili Leppänen, jäseninä Simo Lamminen, Eliisa Lehti, Loretta Saarimaa, Simo Satto, Petteri Suhonen ja Päivi Tsokkinen. Varajäsenet ovat Pasi Isokangas, Kirsti Karesluoto, Kari Hautoniemi, Petra Loikas, Jenni Kauppinen, Toni Latvalehto, Jani Rantanen ja Auli Loponen.

Tarkastuslautakunnan työskentely perustuu kuntalain ja tarkastussäännön määräysten ohella toimikaudeksi laadittuun arviointisuunnitelmaan ja kullekin tilivuodelle erikseen laadittuun työohjelmaan. Tämä valtuustokaudelle 2021–2025 valittu tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 arviointiin liittyen kaikkiaan kymmenen kertaa. Sekä tilintarkastuksen että tarkastuslautakunnan painopisteenä on ollut sosiaali- ja terveystoimi. Tilivuoden aikana on kuultu kaupungin viranhaltijajohtoa ja perehdytty pöytäkirjoihin ja muuhun kirjalliseen aineistoon. Tarkastuslautakuntaa on avustanut ja sen sihteerinä on toiminut kaupungin JHT-tilintarkastaja Sinikka Niitynperä. Osallistuminen kokouksiin on ollut erittäin hyvää. Yhteistyö luottamushenkilö- ja virkamiesjohdon kanssa on ollut rakentavaa ja asioita on tuotu esiin positiivisessa hengessä.

Tarkastuslautakunnan jäseniä on osallistunut koulutustilaisuuksiin.

2. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus

Tilinpäätös muodostui muutettua talousarviota ennakoitua paremmaksi 2,0 milj.€. Verotulot ylittivät arvion 3,7 milj.€ ja valtionosuudet 0,3 milj.€; myös saadut koronatuotot 2,8 milj.€ paransivat tulosta. Talousarviomuutosten jälkeen toimintatuotot ylittivät talousarvion 5,3 milj.€ ja toimintakulut 4,5 milj. €. Tilinpäätöksen ylijäämä oli 2,2 milj.€ (v. 2021 ylijäämä 4,6 milj.€). Tilikauden tuloksesta tehtiin investointivaraus 4,0 milj.€ Keskuskoulun uudisrakennushankkeeseen. Taseen kertynyt ylijäämä on yhteensä 15,3 milj.€.

Vuonna 2022 kaupungin investointien määrä oli 11,4 milj.€. Kaupungin vuosikate oli 13,5 milj.€ (12,0 milj.€). Vuosikatetta voidaan pitää riittävänä, jos se riittää poistojen ja arvonalentumisen kattamiseen, mikä toteutui, kun poistot ja arvonalentumiset olivat 7,3 milj.€ (7,4 milj.€ edellisenä vuotena). Lainojen kokonaismäärä oli vuoden 2022 lopussa 61,5 milj.€ (64,9 milj.€). Lainakanta pieneni 3,4 milj.€. Lainojen määrä per asukas oli 2.998 € (3.198). Liedon kaupungin omavaraisuusaste oli 36 % vuonna 2022 (33 % v. 2021). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta, 50 %:n tai alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Liedon kaupungin velkamäärä on korkea.

Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 1004 ja edellisen vuoden lopussa 991 eli nousi 13 hengellä. Henkilöstöstä eläköityi vuonna 2022 38 (24) henkilöä. Hyvinvointialueelle siirtyi 417 henkilöä. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna. Poissaoloja oli keskimäärin 21,8 (16,8) kalenteripäivää / henkilötyövuosi. Työhyvinvointikyselyn mukaiset tulokset eivät parantuneet toivotulla tavalla. Tarkastuslautakunta toteaa, että tilannetta tulee seurata, jotta voidaan varmistaa kaupungin palveluiden taso ja jatkuvuus. Tarkastuslautakunta pyytää selvityksen siitä, mitä toimenpiteitä henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämiseksi on tehty.

Lieto otti kaupunkinimityksen käyttöön heinäkuussa 2022. Mitä ja miten kunta tiedotti kuntalaisille kaupunkinimityksen käyttöönotosta ennen päätöksentekoa ?

Ympäristöterveyslautakunta

Tarkastuslautakunta toteaa, että lautakunnan tavoitteet ovat toteutuneet, myös taloudellisesti. Asiakaspalvelukyselyn vastaukset ovat olleet hyvät.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Työvoiman vuokrauskustannukset olivat yhteensä 2,5 milj.€ hoito- ja hoivapalveluissa. Koko kaupungin vuokrauskustannukset olivat 2,9 milj.€, kun edellisenä vuonna ne olivat noin 0,5 milj.€.

Lautakunnan kaikki toteutuneet kulut vuonna 2022 olivat 74,7 milj.€ ja talousarvio oli 71,1 milj.€.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa kustannukset nousivat paljon, esim. avohuollon tukitoimien kustannus oli 8 625 € per asiakas, kun se edellisenä vuonna oli 5 182 €. Avohuollon tukitoimien piirissä oli 98 lasta (106). Sijaishuollon kustannukset sen sijaan ovat laskeneet, vuonna 2022 ne olivat 80 504 €/asiakas (102 631 € vuonna 2021).

Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta

Sekä tuotot että kulut kasvoivat, mutta toimintakate oli tavoitteen mukainen. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut ovat pirstaleisia, mikä on vaikeuttanut palvelun saamista. Oppilashuolto siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle 1.1. 2023, mikä ei välttämättä edesauta joustavaa toimintaa.

Lasten määrän oli talousarviota tehdessä oletettu laskevan, mutta toteutuma oli päinvastainen. Tämä vaikeutti palvelujen tuottamista perheille. Sekä koulut että päiväkodit ovat olleet täynnä. Yleisesti ottaen Suomessa syntyvyys on laskenut, mutta Lieto on muuttovoittokunta ja kaupungin väestö on keski-ikältään nuori. Väestön kasvu oli 1,05 % eli noin 200 asukasta. Tarkastuslautakunnan mielestä palvelujen tarvetta pitäisi ennakoida paremmin.

Lukion oppilasmäärä väheni, kun tavoite oli 250 oppilasta ja 216 oli kirjoilla. Vuonna 2021 oppilaita oli 240. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä siitä, onko mietitty keinoja oppilasmäärän lisäämiseksi, esim. kaupungin sisäisen kuljetuksen järjestämisellä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikatoimessa on ollut haasteena saada asukkaita palvelujen piiriin korona-ajan jälkeen. Kaupungin tulisi kannustaa asukkaitaan liikuntapalveluiden käyttäjiksi osana kunnan vastuuta hyvinvoinnista. Lähiliikuntapaikkoja ja liikuntavälineitä on lisätty ja pidetty niitä hyvässä kunnossa. Eri liikuntamahdollisuuksista informoidaan kaupunkilaisia aktiivisesti sosiaalisessa mediassa.

Kirjastosta pystyy lainaamaan kävelysauvoja ja frisbeegolf-pakin. Kirjaston palvelut toimivat hyvin.

Tekninen lautakunta sekä kaavoitus- ja rakennuslautakunta

Vuosi 2022 oli monin tavoin hankala teknisellä toimialalla. Talvikunnossapito oli haasteellista, esim. hulevedet tulvivat talojen lähetyvillä ja jouduttiin sulattamaan jäisiä rumpuja ja putkia. Tarkastuslautakunta toteaa, että myös jatkossa tällaiset tilanteet ovat todennäköisiä. On tärkeää tehdä ennakoivia suunnitelmia, millä ainakin osittain pystytään välttämään näitä tilanteita.

Syksyllä jouduttiin hakemaan lisämäärärahoja kaupunginvaltuustolta. Hinnat nousivat maailmanlaajuisesti mm. Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta. Palkankorotukset olivat myös ennakoitua suuremmat.

Sairauspoissaoloja oli ennätysellisen paljon. Henkilöstön määrä oli ajoittain vähäinen ja palvelujen tuottaminen haasteellista. Hakijoita avoimiin tehtäviin ei ollut samassa määrin kuin aiemmin. Tilinpäätöksen 2022 mukaan teknisen toimen tavoitteena on kehittää ostopalveluna tuotettavaa palvelua jatkossa.

Teknisen lautakunnan kokousten määrää pyrittiin vähentämään niin, että tavoite oli 12, mutta toteutuma oli kuitenkin 17. Toimintaa pyrittiin tehostamaan, mutta se ei tältä osin onnistunut.

Lämmitysmuodoksi oli mahdollisuuksien mukaan pyritty valitsemaan esim. öljylämmityksen tilalle maalämpö joihinkin kunnan rakennuksiin.

Vuonna 2022 hyväksyttiin vain 5 asemakaavaa kun talousarvion tavoite oli 15 kpl.

Liikenneturvallisuuksuunnitelma laadittiin yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Suunnitelma valmistui toukokuussa 2022 ja esiteltiin eri hallintokunnille.

Liedon Vesi

Liedon Veden tulos oli 246.909 € positiivinen. Investointimenot ovat olleet 2,1 milj. euroa. Turun Seudun Vesi ja Puhdistamo tulevat nostamaan hintoja 2023 mikä aiheuttaa korotuspainetta myös Liedon vesi- ja jätevesimaksuihin. Isoja putkirikkoja oli vuoden 2022 aikana 3 kpl.

Tytäryhteisöt ja muu konserni

Liedon Asunnot Oy:n toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet. Vuokrataso on pysynyt kohtuullisena, kun vuokrataso on noussut vain 0,4 % vuoteen 2021 verrattuna. Yhtiön tulot ovat olleet 2,1 milj. euroa ja menot samaa luokkaa.

Liedon Lämpö Oy:n tilikauden tulos on -364 t€ (ed.v.-377 t€). Tarkastuslautakunnan mielestä tällainen tuloskehitys ei ole kestävää pitkällä tähtäyksellä.

2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

	2022 (t€)	2021 (t€)
Toimintakulut	- 133.107	-126.928
Toimintatuotot	27.327	26.473
Toimintakate	- 105.780	- 100.454
Verotulot	92.767	88.242
Valtionosuudet	26.917	24.329
Vuosikate	13.457	11.997
Poistot	7.281	7.411
Investointivarausten lisäys	4.000	
Tilikauden ylijäämä	2.181	4.591

Kunnan vuosikate riitti kattamaan poistot. Tilikauden tuloksesta on muodostettu investointivaraus 4 milj.€.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen jälkeen kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 15,3 milj.€.

3. Muut toiminnan ja talouden arvioinnit

3.1. Tilintarkastuksen raportit

Tilintarkastajat ovat antaneet muistion vuonna 2022 tehdyistä tarkastuksista. Sisäisen valvonnan painopisteenä ovat olleet sosiaali- ja terveystoimi, hankinnat ja henkilöstöasiat.

4. Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 26.09.2022 merkinnyt arviointikertomuksen 2021 johdosta lautakunnilta saadut selvitykset tiedoksi.

5. Yhteenveto

Vuoden 2022 kesällä Lieto otti kaupunkinimityksen käyttöönsä. Lieto on kasvava ja muuttovoittoinen kunta, jossa työllisyystilanne ja ikärakenne on hyvä.

Kustannustaso nousi yleisesti johtuen mm. Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan. Tästä huolimatta Liedon kaupungin taloudellinen tulos oli hyvä verotulojen kasvun ja valtiolta saatujen koronatukien myötä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Liedon kaupunki on saavuttanut olennaiset tavoitteensa ja palvelut ovat pääosin toimineet hyvin.

Allekirjoitukset

Liedossa 16.05.2023

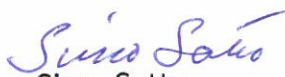
Henrik Solin
puheenjohtaja

Soili Leppänen
varapuheenjohtaja

Petteri Suhonen
jäsen

Simo Satto
jäsen

Simo Lamminen
jäsen

Eliisa Lehti
jäsen

Päivi Tsokkinen
jäsen

Loretta Saarimaa
jäsen

Liedon kaupungin tarkastuslautakunta
Arviointikertomus 2022